

Skåne

Vemmenhögsk. tid

Skurups s: n

4104

1

Till Red. av Sk. D.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Med anledning av öder uppmaning i
Sk. D. om skördunder vill jag härmed tala
det lilla jag vet sjölv föst och sedan vad som
berättats mig av äldre personer.

Det första var att ino "bän" tillredes till
skörden skulle böja. Detta tillgicks på följande
sätt av långbetmskärve tog man små vicker lada
dem tillsammans med toppen ett stycke in på
varandra och snodde dem sedan inodda omkring
varandra så att bandet blev dubbelt lades i bunter
med 3 tvärer i varje (1 tvär 20 st)

15 sid.

När såden så var mogen skjadis liarna och
skjadsarbetet böjades man kunde då ibland vid gränsen

2 få se längre rader av män 30 till 40 st. komma efter
varandra, med var sin skår eller mo, liksom om
der vildgämmen komma flygande på sine skår bakom
varandra.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

Om ^{ett} par dagar eller tre när det gjorts kunnigt om
och turka började det könliga arbetet att med rösa
"nija" upp skärarna som fick några barn springa och
lägga bän på hävarna, av följt ombelade bän som
blev det för det mesta kapp bindning med var sin mo
för ingen ville vara sämst. Vardet några hävar som
gick upp igen var det prägen som bundit den.

En präst som hörde detta, och som det var många
deligt hundna hävar, så, då skall jag ge prästliga
drikoppor för han ~~han~~ har bundit så många hävar
i förhållande till dem andra.

Vad som berättats mig om skörden!

Höstarstället började med regnet, vilken var först mogen så sädeslogen en kvinna följde de skär bakom varje man och tog upp, bank rff som denna kugg skära för skära.

En förtärlig med den andra säden om den skilnaden att den orkades med råsa som jag fört omtalat, innan den blev bunden

Har som då hemsannena närmade sig sista häman, de kunde ibland vara ända till en 90 st. i fört omtalade rad, det var då som herren skulle toges när han ingivstom hade att gömma sig längre. då skades hastigheten på liarna för det var ju lite spänning, när han skulle fram. lite omväxling i det enformiga och styva arbetet.

4 Sista mejer var lika spännande, för den ville
alla binda därför blev det så många band om
den till sist så det blev både kända och omer
på den, som samma den upp till i en skylt,
när så den var bunden blev den draget i samman
och uppsett i skyltar alla hövar med 2 tevar i varje
del om i en sådan den förbundne sista mejer sattes
den kallades dö för studere.

Den här var tagen, studere bunden,
sitta lasset inga, var det kraligete och mest
afterlängade håstegillet igen.

Da blev det med och niens mad och gomad.
dryckjon i långa banor, som blev det kartsjul och
dans på logen, efteråt ett ^{eller} annat slagmål av några
överförfriskadindivider, som hade något suppgjort,
eller gnabb till vassandra som skördearbetet.

Lin kött och beredning

Här linet eller hören som det också kallades
 var mycket drogt det upp med rötterna band
 i små docker sattes upp i ricket med en 20-30
 docker i varje vilka kallades hörestuar här fids det
 stå och locka någon tid, sen bandes varje stua ihop
 till en höror hördes hem på logen för att torkas.

Detta tillgjord ~~sådana~~ man konnades med
 en konnabä allt linfrö av en bands ämne höror
 hördes dem ut på en stubbåker för ytterliggare
 torkning, när det så varit torkt och vatt några
 gånger togs en sicka och prova om skövrerna kunde
 falla av, så togs det hem igen för vidern behandling
 Ett djupt hål grävdes, ett bräde och lades över
 på ^{den} brädet ut av hören, så stades i hålet

med torv, för att korn, skulle torka rystertugg, och
ibland kunde det hända att lodret fattade sig ⁶
och ören hören brände upp, det fick alltså vara
föresigtigt. Därpå följade tryckningen av linet
på särskilda för ändamålet befintliga tryckor

Som fortsätter behandlingen med skottträd
på skottfod. Här blev ett safall som kallades
skottfallet det grovaste och sämsta produkt av
lin, av detta spann och användes räcker av vilka
syades skottfallsbyxor, vilka voro allt annat
än behagliga att använda. Helt yngre sålades
ju nämligen av fattigare befolkning på den
tiden.

Det andra av det skotta linet bejlades följt
på en grovare bejla, blev det grova blänor, som
på en finare, finare blänor vilka spanns på vind-
krattarna på spinnroden. Då jäms ibland, Pocken
snurren, lampen brinner — —

Det iista teito som blev öfver vid höjningen kallades för lärsgam, när det blev spumit.

Vid en middag en gång såde värden denna duk, som låg på bordet, her värd his ut på åkern, en skadefroken undrade hur det gick till, såde värden vi planterade små urvirket i värden så blev det stora duker av dem vid hösten.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

Det ännu sått att sno bände skall jag också tala om en liten snurra som löpte runt på en fjärr använde man sig då utom materialen var så hö, istället halm, brist fästes vid snurran så snurras det på till man fick tagom långt bänd dessa lades så i buntar som följt ombord.

Då det skulle snas 100 travar om dagen fick det gå undan, knappast tid att äta ibland. Prist 1/2 - 2 öre traven!

Ja detta är det som jag vet och berättat mig
 om skörden ifall det kan vara till någon upplysning
 har lovat länge med att skriva men på öder
 anmodan att även om bidrag mottog med
 tacksamhet beslut jag mig för att skriva

Högskolestyrelsen

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

Doc. Ant. Jakobson
 Småkan

Tandåker Skurup
 6-11-32

Ett gammaldags Höstafille. 8A

Böya kl: 2 eftermiddan. 3 Spillemannen gick för att
folket, upp tving borgen, och skulle visa sig för Hammarthens
då spilla de Björneborgsmarschen. Sen skulle middan böya
3 långa bord stod runt i salen, nu kom pigerna med
Hålasoppa i stora mjölkasävar, som de bar mellan sig,
så satte alla sig till bords. Alla skulle ha med sig skred
kniv och gaffel. Nu ska vi ha soppa, efter får vi kokryd
panntorlar och pepparrodsås. Kvingerna hade madakäsa
med sig, där de stoppa kyd och brö i, de ska bli gott ä ha
de e. inte så titt vi får go mael. Så tog manfolken sina
supar. Stora risgrynspudclingar me äpple och saftsås vanka
bakeller, borden togs bort, nu skulle de dansa. Spillemann
gick opp på ett bord som stod i en teräg, så kände de pe
fytlan, och så böya den första valsen, gamla och unga
skulle vara med, så gick det några timmar, så fick de
kaffe vedelbrö och piverkaga. Så gick dansen i full fart
igen, till de kom me smörmade i stora korgar. En gro.
2 fina skiver fockt me smör och ost på, de va med gott
de ha vi inte var da. Nu dansa vi igen, tills de kom med
Punsch som va i stora spanna, där stod kvingor med slevar
och öste opp i vida koppar, Då kom Hammarthens själv oc
källt ett grant tal till sitt folk, så hurra de, och så dracks
skålen. Nu skulle Kadriken dansas alla skulle vara med d
Så svängedansen. Nu bads godnatt med Herrens, som de
födde upp till sitt rum, så ner till salen igen, där unga
paga och löser hade kommit till för att ta en sväng

Den gick det i ett hela natten ända tills kl. 5 på
mornen, så var den allra roligaste dag på året slin

En som har varit med som liten pyts, änd
Tills 17 år. Ett gammalt minne från Broddagården

Från

Aulia Magnusson

11 Skrupp

Skumpo Sn.

4102

Skumpo Sn 17/10

1922 11

Vemmenköp

Fornminnes förmyndare Sk. Dafflar

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Som jag läst i H. Dagbladet att Ni önskar
såga gamla uttryck och minnen angående
skuld i gamla tiden undrar jag på om jag
säger med Kiran dessa om min gamla
prämoder intalan hon blev hos oss o ä 7
år gammal. — I och här nya uttryck.

När äntor skulle på skulle det ej gås den
16^{de} April för då gick de ej sönder när de skulle
användas till mat! Kornet skulle alltid ses den
25^{de} Mars (dagen Urban) för då hade göken bör
innan det året. Den 25^{de} Januari (dagen Paulus)
om solen sken den dagen var alla skogarna de
betygde små "vejci" o låga men solen solen var
så lång tid men de sadla in häst blev kornet
utgå bäst regna det den 27^{de} Juli regn i 7-veck
men regna det den 10 Aug blev det regn i 3-veck.
Efter när regnen skulle kasta o de påg efter blän
stubbarna små värtu med små grön i strå som ic
senapskorn ja flera sädens "börd" kallades den
ja mera påg (när kälphanten skulle sättas
skulle alltid en eldgrod läggas i första kätan, röde
ej inspektu katen när säden skulle köras till
sten för att säljas skulle de göra kors med
ornament så blev det bra betalt.

Med hälsaktning

Fru Hilda Andersson Villa Annars 5

4103

Skumpo.

Jul 4/14
Skumpo

A.B.

Min prämon har upptvätt
hela sitt liv i Herse -
Bosarp församling & den
är ju mycket om talad
på grund av kyrkan
där har den uppkom
enl. gamla sägen,

D.F.

Olle Persson
Kontorsbiträde
Larilstör nr 4
Skurup

Skåne 4104 Skurup den 7/11 1932,
Tammehögs lrd
Skurups s.m.

POSTSÄNDINGEN
FÖLJES MED
12

Som bidrag till Skånska Dagbladet
och Lunds universitets folkminnesarkivs
pristävling angående skörden vill jag härmed
lämna följande bidragsrader:

Om man jämför tillvägagångssättet vid
skörden nu och för några tiotal år sedan,
finner man, att mycket förändrats. Numera
sker arbetet till stor del med maskiner, men
fårr i tiden gjordes allt arbete för hand.

Först skulle säden kuggas, vilket
man gjorde med tis. Det var ett drygt arbe-
te. På de större gårdarna hade många perso-
ner sysselsättning härmed och kommo efter
varandra mo efter mo.

Efter kuggningen skulle säden megas
och utfördes detta till stor del av kvinnorna.
Härvid använde man sig av stjärpsor och
samlade säden i buntar. Sedan bundos
band om dessa. Banden voro vanligen
av råghalm och snodda i förväg. På de
största gårdarna (herrgårdarna) berde man
mellan tid bundit med den kuggna säden.
Negrarna uppsattes därefter liksom nu i skylar.

som kallades hävar eller hävar, och då dessa blivit börra hördes säden in.

Vid skörden förekommo även vissa saker. Så brukade man exempelvis, då det endast var en liten bit ^{bröd} att hugga, skola passa på hären. Det bröts att man på ett ställe lyckades fånga hären. En av skördearbetarna bunde hären med ett band, men hären bit emellertid av bandet och sprang sinne. Då man band sista neten brukade man tins 3 band om denna och satte den på en träpinne i sista häven. Detta utvisade, att man hade slut med bindningen. På det sista best som hördes in, äkte så många som möjligt. För i tiden odlade man även lin. Lint kalla

för hör och linfältet för höruland. Då linst blev
mogen skulle man "rusta hör", varvid linst drog^{1!}
upp med rätterna. Då man fått så mycket, som
man kunde hålla om med båda händerna, tog
man några strån och band en knippe. Dessa
sattes sedan upp i runda stekar, där de
fingo stå och koka.

Därefter "rivades hörst", d. v. s. linfröet togs
ifrån. Stråna breddes därpå ut till torkning igen.
Då de blivit torra samledes de i buntor medelst
en käräpsa. Därpå kändes linst in.

Sedan skulle det brytas, skättas, och häglas
samt "kardas och spinnas och vinnas och kvinnsas
och bultas och varpas och vävas."